

Глава 1. Осінь у Нью-Йорку

Я витратила останню стипендію на поїздку в Київ, щоб почути на співбесіді, яка обов'язково мала пройти в офісі, а не онлайн, що в мене є потенціал, але поки його недостатньо для стажування в одній зі столичних газет. Назву газети я забула, поки їхала на «Вокзальну». Маршруткою від Києва до Кіровограда їхати трохи більше як чотири години за умови, що водій у душі мріяв брати участь у перегонах, але щось пішло не так. Я слухаю на старенькому MP3-плеєрі свою музику. У мене є сімдесят сім пісень із перших сезонів серіалу «Чак». The Shins, Foreign Born, The National, Hall & Oates. Я беззвучно підспівую та згадую, як дивилася «Чака» на четвертому курсі. Ще кілька епізодів, потім диплом бакалавра на верхній полиці, весілля і переїзд у Київ, чи Львів, чи Харків, чи Одесу, чи й Сімферополь. Але я їду до Кіровограда.

За дві години, коли ми недалеко від Корсуня-Шевченківського, плеєр сідає, і поки на маленькому телевізорі пасажери дивляться «Осінь у Нью-Йорку», я уявляю свій улюблений фільм. Мій чоловік отримує посвідчення льотчика та шикарну позицію в Борисполі. Ми орендуємо квартиру на Хрещатику з краєвидом на ЦУМ і фонтан, де проходить «Караоке на Майдані». Коли мама телефонує, я кажу, що прямо зараз стою на балконі та слухаю пісні нових учасників. Знову співають Ірину Білик і «Червону руту». Я довго ходжу по співбесідах, поки не знаходжу місця в новому виданні з американськими інвестиціями. Вони хочуть і соцмережі вести активно, і видавати друкований журнал щомісяця, і робити інтерв'ю на ютубі.

У нашій однокімнатній квартирі зі стелями під чотири метри меблів зовсім небагато. Тут маленька кухня, велике ліжко та кілька шаф із книжками. Усе так, як на картинках у пінтересті. Ми знаходимо в подвір'ї маленьке кошенятко та забираємо його до себе. Тепер зі мною на бал-

коні п'є каву та слухає оплески Кондратюка кіт Базилік. Базилік виріс, став пухнастим і нахабним котом. Ми чекаємо ввечері на повернення чоловіка з чергового відрядження. Цього разу він привіз сувенірну тарілку з Відня й каже, що наступного разу зможе взяти мене із собою. Я розказую, що знайшла поблизу нову пекарню і там смачні круасани, а завтра йду на ще одну співбесіду. Блондинчик, мій чоловік, каже, що не варто перейматися пошуками роботи, я можу піти працювати хоч і в антикварну крамницю, а він про все подбає. Добре, коли є хтось, хто про все подбає.

— Зупиночка «Вокзал». Виходимо, якщо вам не треба їхати назад на Київ, — кричить голос із водійського місця, і кіно доводиться ставити на паузу.

Увечері ми виходимо з Блондинчиком прогулятися по центру, бо що весь час вдома сидіти. Від нашої квартири до синагоги ми неспішно проходимо за двадцять сім хвилин. Дихаємо кальянами, які з'явилися на бруківці старого міста. Але ми не куримо кальяну. Проходимо ДЮЦ, де інколи грають місцевий панк-рок і можна дихати тільки пивом. Але ми не п'ємо алкоголю. І ми майже не говоримо. За чотири роки ми обговорили все.

Удома розбила тарілку від люті нащо? Стало легше? Сказала йому, що так, але брехала. Чи не вперше брехала. Зрештою, на кого я зла на правду? Тільки на себе. Я сама придумала цей план про Київ, це мої мрії, а він не має виконувати чужих забаганок. Заспокойся. Знайди роботу. Заробляй гроші. А йому дай спокій. Комуś із нас треба бути раціональним, і я знаю, що це буду я.

Центр Кіровограда оживав людьми, які йшли з роботи, з бібліотек, від гостей, тікали від інших людей і від своїх обов'язків, летіли на останній тролейбус у віддалені райони, впихувалися в холодні «дельфіни», щоб до сутінків доїхати додому. Ми обійшли периметр історичного центру, не звертаючи уваги на пам'ятник першому трамваю, яких тут я ніколи так і не бачила, не звертаючи уваги на кав'ярню «Пончик», вхід до якої був забитий дошками стільки, скільки я себе пам'ятаю, не звертаючи уваги на перукарню «Мрія», звідки виходили не менш як зірки оперного театру.

— Опа-па, які люди на районі! Привітики, любчики, привітики, — нас помітив Саня. — А я зирк, наче хтось схожий на Галю, але ж і вчикрижи-

ла ти собі патли. У тебе ж коса яка довга була, то я не одразу признав. Ну нічо собі!

Саня був нашим приятелем роки три тому. Ми часто влітку вбивали час у нього вдома, де він жив із мамою та бабусею. Їх майже ніколи не було, тож ми самі готували собі вермішель і варили сосиски «Тигрик», заливаючи все кетчупом «Лагідний». Це були неймовірно смачні обіди. Саня часто намагався закінчити за мене речення і потім додавав, бачиш, ми однаково думаємо. Саня спав по чотири години на добу та не хотів визнавати, що почав лисіти у свої дев'ятнадцять. Він вчив програмування й казав, що може встановити будь-яку «вінду» на будь-який комп. Я стою дивлюся на його записини та думаю: якщо Блондинчик почне так лисіти, то треба робити пересадку волосся. А на це треба гроші. Знову гроші. Невже я така меркантильна? Невже тепер гроші для мене важливіші за все інше? Невже Блондинчик має рацію, і я дійсно женуся за тим, що нам нав'язує суспільство?

– Все супер. Я шукаю роботу, правда, не впевнена, що це можливо в Кіровограді. А так все супер. Ми поки відклали переїзд, але нічого. Блондинчик досі робить принти на футболках. Ну а так, нічого нового, все супер, – кажу Сані, який завжди усміхається, але чомусь зараз я помічаю його гострі маленькі зуби, й посмішка більше схожа на вискал.

– Скажи ще раз, що «все супер», і я тобі повірю, – каже Саня та ріже своїм тоненьким сміхом тиху вулицю, на якій ми стоїмо втрюх. – А знаєш що? Ти ж шариш англійську? У нас зараз багато вакансій є. Зараз розкажу.

І раптом мене кидає в океан. Я геть сама, тримаюся на плаву та бачу, як здалеку накочує хвиля. Штурх! Мені дзвонять із Латвії: «Вітаємо, ваші контакти передав Олександр Такий-то. Ми готові запропонувати роботу, якщо ви знаєте англійську на рівні. Ви не проти перейти на англійську? О, у вас шикарна мова! Я надішлю листа з деталями й далі буде так і так, окей?».

Десь здалеку я чую голос чоловіка. «Ти така молодець, у тебе все вийде й це тільки тимчасово». Штурх! Несеться згряя китів і сміється вголос, їм смішно. Кити забирають мене течією. «Галино, приїжджайте до нас в офіс на край світу, ми обговоримо, що за робота і скільки купюр у конверті, агов?».

Мене несе течія. Це не боляче і не холодно. Головне – нічого не робити й нестися далі. Я на краю світу, у далекому куточку Кіровограда, про існування якого я ніколи не знала, сиджу в чотирьох блідих стінах. Океан б'ється за вікном, а кити розказують про перспективну латвійську компанію, яка минулого року відкрила тут філіал і тепер стрімко розширює штат. Такий шанс раз на все життя!

Штурх! Робота проста для такої розумної дівчини, як я. Відповідати на листи та дзвінки клієнтів із питань фінансових транзакцій – тьфу. Вивчити все можна за кілька днів, каже один кит. Скоро до міста приїде власник компанії, справжній кит – таке щастя тобі випаде з ними познайомитися наживо.

Штурх! Такий бізнес, що зміни по дванадцять годин – денні та нічні. Не помітиш, як швидко пролітають. Пролітають, як мрія про журналістику в Києві? Зарплата три тисячі гривень, а згодом – навіть по трудовій! Тобі підходить?

Я нічого не розумію, але мені підходить. Працювати по дванадцять годин на добу – підходить. Я не слухаю, про що компанія та про що робота. Я в течії. Мене несе на рівні мальків, і я не пручаюся. Головне не пручатися. Головне, не чинити спротиву – і боляче не буде. Так трапляється, що наші плани вбивають, і це не боляче. Так теж можна жити, як каже Незнайомець. І я теж зможу.

Я вже підіймаюся на свій третій поверх, а в голові досі офісні голоси й розмиті кадри довгих стін. Я не хочу дзвонити у двері, не хочу зчиняти галасу. Я не хочу існувати. Я не хочу бути тут. Я заходжу в коридор і перші секунди дослухаюся до звуків. У кімнаті клацає мишка та клавіатура. З крана на кухні капає вода.

Блондинчик грає за комп'ютером у футбол. Його вуха закривають величезні навушники. Ці навушники повністю ізолюють від зовнішнього світу. Я подарувала їх на день народження зі своєї передостанньої стипендії. Блондинчик, як завжди, сидить рівно, ніколи не сутулиться: Я вмикаю світло в кімнаті.

– О, ти вже повернулася! А я тут із Юрчиком у футбол рубаюся. Юрчик, чекай. Як там справи? Я зараз дограю вже. Ні, я в тебе ще виграю. Все ок, офіс нормальний? Ах ти, паскуда! Це тільки тому, що Галя мене відірвала. Кицяня, принесеш мені водички?

Кицюня втомилася. Кицюня хоче спати. Кицюня хоче гарячого чаю та маминого «Наполеона». Найбільше кицюня хоче, щоб хтось їй сказав, що робота справді хороша. Кицюня хоче, щоб хтось заспокоїв, що огида, яку вона відчула в офісі, десь дуже глибоко, під великим пальцем лівої ноги, вона несправжня. Кицюня хоче вірити, що доросле життя — не таке паршиве.

Я знаю, що маю помити руки, але замість того відкриваю свій маленький ноут на одинадцять дюймів. Тут пусто, але можна погортати хвилин десять стрічку фейсбуку, дивитися на картинки й думати про жахливий район, у якому розташовано офіс, і про незрозумілу компанію, яка працює з платіжками. Блондинчик виграє матч у Юрчика. Рук я так і не помила. Води так і не принесла.

Глава 2. Матриця

– Галя, що робиш увечері? – питають друзі.

– Іду працювати, – кажу так, наче все життя працювала вночі.

Мій перший робочий день випадає на нічну зміну. Для мене це майже нічого не змінює. Якщо зазвичай я лягаю о третій ночі, то зараз мені треба буде витримати до дев'ятої ранку. Я стискаю зуби та йду на роботу, про яку нічого не знаю. Я стискаю зуби й роблю те, що мушу, бо маю подбати про наше із Блондинчиком майбутнє. Я стискаю зуби й роблю усмішку, бо мушу потерпіти ще трохи.

За мною вчасно заїжджає брудний «ланос», і о дев'ятій вечора я з бутербродами в пластиковому контейнері вже оглядаю офіс. Тут, як на «Буремному перевалі»: нікого та свистить вітер. Я дивлюся у вікно перед робочим місцем Ольги, моєї супервайзерки – там лише ліхтар на всю вулицю, який освічує залишки асфальту на дорозі.

Я хочу втекти, а тікати немає куди. Я хочу, щоб хтось прийшов до мене та сказав, що є інший вихід. Та хтось не приходить. Це тимчасова робота, але десь у скронях свербить передчуття незворотності, коли знаєш, що зараз упадеш, але ноги вже не слухаються, і ти просто дозволяєш собі падати.

– Віктор, власник компанії, сказав, що в тебе шикарна англійська, – Ольга має всьому мене навчити й не витрачає часу на пусті розмови. – Історію компанії почитаєш у документах, я тобі скинула на робочу пошту. Bottom line is this¹: люди купують купу лайна в інтернеті. Наше завдання: впевнитися, що платіж пройшов успішно. Got it?²

¹ Bottom line is this (з англ.) – основна ідея в тому, що.

² Got it? (з англ.) – зрозуміла?